

Prekentekest: Sal 73,23-28

Men jeg blir alltid hos deg, du har grepet min høyre hånd.

Du leder meg med ditt råd, og siden tar du meg opp i herlighet.

Hvem har jeg ellers i himmelen? Når jeg bare har deg, ønsker jeg ikke noe på jorden.

Om kropp og sjel forgår, er Gud for evig min klippe og min del.

Se, de som holder seg borte fra deg, går til grunne, du gjør ende på alle som er utro mot deg.

Men for meg er det godt å være nær Gud. Jeg tar min tilflukt til Herren. Jeg vil vitne om alle dine gjerninger.

Slik lyder Herrens ord.

Hvordan har du det? Jeg spurte en jeg kjenner om det nylig. Han stod midt i en menneskemengde og gav et svar som sa meg at dette var verken tid eller sted for å si noe dypere om saken.

Hvordan har du det egentlig? Ja, si det - «takktakk, bare bra!» Fort gjort å gi et standardsvar ut fra hva man tror den som spør forventer. Noen ganger kan vi også spørre slik at det blir vanskelig å si noe om det som er vanskelig.

Jeg kjenner en som er fra en annen landsdel og som har for vane å hilste på folk med ordene «står tell», mens han med blikket søker den neste han skal hilse på. Jeg kjente også en som bestandig sa når vi møttes: «...og dere har det bare bra», med forventning om at her skulle det bare bekreftes.

Salme 73 er en salme av Asaf. Asaf hadde det egentlig ikke så bra. Vi kjenner Asaf som en som, på linje med David, har bidratt med flere salmer i Salmenes bok. Asaf var av Levis ætt. Han levde på Davids og Salomos tid, og hans slekt skulle komme til å inneha embetet som tempelsangere i lange tider siden.

I denne salmen slår Asaf fast at Gud er god mot Israel. Gud er god mot dem som er rene av hjertet. Dette forstår vi umiddelbart at stemmer. Det virker fornuftig, er rett og rimelig både for oss og i sin tid for Asaf. Gud er god mot dem som er gode.

Men så kommer det som ikke stemmer like bra, og som er mer vanskelig. Gud er også god mot de som er onde, de som ikke gjør det gode, de som ikke bryr seg om Gud. Det er da det begynner å bli vanskelig å forstå seg på Gud, i alle fall var det slik for Asaf. Særlig vanskelig var det for Asaf å se at de som ikke brydde seg om Gud hadde det bra, mens han selv var rammet av ulike ting. Asaf hadde sine plager.

Kanskje noen kjenner seg igjen i undringen over Gud og Guds disposisjoner. Dette er en av de bibeltekstene som fra tid til annen leses i begravelser. Noen ganger kan man se tilbake på et liv med takknemlighet til Gud, for mange og gode dager og år. Men så hender det også at livet ikke ble som det skulle. Kanskje ble noen revet bort så altfor tidlig. Da er det vanskelig å forstå seg på Gud.

Asaf holdt på å stirre seg blind på det han oppfattet som ubegripelig og urettferdig av Gud. Det var da det nesten gikk galt, i følge Asaf selv. Gud var ikke til å forstå seg på. Forgjeves lette Asaf etter en klar og logisk sammenheng mellom menneskelig innsats og Guds belønning. «Men jeg var nær ved å snuble, mine føtter holdt på å gli ut. For jeg ble harm på de hovmodige, jeg så at det gikk de ugudelige vel. De har jo ingen plager, de er friske og velnærte. Menneskers møye er de fri for, de blir ikke rammet som andre.» Salme 73,2-5.

Det var dette ubegripelige med Gud og harmen på de hovmodige og ugudelige, som gjorde at Asaf nesten sporet av. Det er så fort gjort å dyrke harmen, la misnøye og hat få rom.

Dette handler ikke om å ha temperament, eller om man er rolig og sindig. Ofte kan det være bedre å la følelsen av sinne bli synlig, om enn kontrollert, enn å demme opp for alt inni seg. Det finnes dem som bak en rolig og behersket overflate nærer et ulmende hat, det være seg mot familiemedlemmer, naboer eller grupper i samfunnet.

Noen ganger kan hat man ikke gir slipp på bli farlig, når mistenksomhet og følelsen av at det begås urett dyrkes. Vi var alle gjennom media vitne til de tragiske følgene av terrorhandlingene i sommer. Mange av oss har lett for å søke enkle forklaringer, ala en gal manns verk, og nærmest i affekt. Da trenger vi ikke å tilskrive ugjerningene menneskeheten. Men det var snarere veloverveid og gjennomtenkt. Gjerningsmannen søkte støtte i en tenking om at målet helliger midlet. Så var det historiske forbilder for dette, om enn fordreid og med høyst diskutabile tolkninger av korstog og tempelriddervesen som ble lagt til grunn som forklaring.

Tilbake blir ufattelige menneskelige lidelser, fortvilelse og savn i vårt fredfulle land, slik det ble det for folket i Srebrenica i Bosnia og Hercegovina for noen år siden. Også da massakrert i navnet av kristne soldater. Den gang mer enn åtte tusen drepte, fordi de var annerledes og stod for noe som ikke var forenelig, en annen kultur, en annen tro og en annen holdning. Så var det vel også landområder med historiske interesser inne i bildet.

Og likedan under siste verdenskrig. Mange tenkte nok da på hvorfor det skulle gå bra så lenge for de som var på den andre siden i konflikten. Mennesket har en iboende trang til å ta hevn, til å la noen få tilbake, og kanskje også med renter. Derfor er det at apostelen Paulus finner det betimelig med en påminnelse, den gang til menigheten i Rom: «Ta ikke hevn, mine venner, men overlatt straffen til Gud. For det står skrevet: Straffen hører meg til, jeg skal gjengjelde, sier Herren.» Rom 12,19.

Så handler det om å hvile i dette å overlate visse saker til Gud, de tingene som hører Gud til og vår neste. Målet helliger ikke middelet. Å bære nag til noen fører ikke godt med seg, heller ikke å ta de sakene som hører rettsstaten til i egne hender.

Så skriver Asaf: «Så lenge mitt sinn var bittert, og jeg kjente at det stakk i hjertet, var jeg dum og uforstandig; som et fe var jeg mot deg.» Salme 73,21f. Han kom til sannhets erkjennelse. Så skriver Asaf de ordene som vi leste i vår pretekst:

«Men jeg blir alltid hos deg, du har grepet min høyre hånd. Du leder meg med ditt råd, og siden tar du meg opp i herlighet. Hvem har jeg ellers i himmelen? Når jeg bare har deg, ønsker jeg ikke noe på jorden. Om kropp og sjel forgår, er Gud for evig min klippe og min del.»

Er dette en omvendelse? På sett og vis er det vel det. Asaf endret fokus. Han så seg lenge blind på regnestykket over innsats og strev for det godes skyld, og hva man fikk igjen. Det virker som han inntar en ny og annen posisjon. Den Asaf vi ser nå, er barnet som har funnet sin plass ved siden av sin far, og som holder Far i hånden. «Men for meg er det godt å være nær Gud. Jeg tar min tilflukt til Herren. Jeg vil vitne om alle dine gjerninger.» Salme 73,28.

Er det noen som bærer på bitterhet eller kjenner seg krenket av andre blant oss, som føler på at Gud er fjern, eller at Gud er urimelig. Kanskje trenger du å slippe fokus på dette, og heller konsentrere deg om håndgrepet. Er det du som har grepet Gud i dine tanker og med din forstand, eller er det din himmelske Far som holder deg oppe? For det er vel slik det er for barnet. Det er Far som holder, og da er barnet trygt.

«Hvem har jeg ellers i himmelen? Når jeg bare har deg, ønsker jeg ikke noe på jorden. Om kropp og sjel forgår, er Gud for evig min klippe og min del.

Se, de som holder seg borte fra deg, går til grunne, du gjør ende på alle som er utro mot deg. Men for meg er det godt å være nær Gud. Jeg tar min tilflukt til Herren. Jeg vil vitne om alle dine gjerninger.»

Ære være Faderen og Sønnen og Den Hellige Ånd, som var og er og blir én sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.